

پنجشنبه 24 خرداد 1397 - 29 رمضان 1439 - 14 ژوئن 2018

تقاضای خلع "محمد علی شاه" از سلطنت از سوی انجمن‌های ایالتی کشور (1287 ش)

تقاضای خلع "محمد علی شاه" از سلطنت از سوی انجمن‌های ایالتی کشور (1287 ش) در اوایل روز چهاردهم خرداد 1287 ش، عده‌ای سر باز در خیابان‌ها به تهاجم و کتک و غارت مردم پرداختند. این وضعیت، مردم را چنان هراسان ساخت که هر کس به گوشه‌ای فرار کرد و پناهی جُست. به علت قطع سیم‌های تلگراف، این خبر تا چند روز به شهرهای دیگر نرسید، اما هنگامی که مردم دیگر شهرها نیز آگاه شدند، شورش کردند و انجمن ایالتی و ولایتی آذربایجان، تلگرافی به انجمن‌های شیراز، خراسان، اصفهان و کرمان فرستاد که خواهان حرکت انقلابی مردم به منظور خلع محمد علی شاه از سلطنت است. در پی آن، از شهرهای اصفهان، همدان، شیراز، رشت، کرمان، استرآباد، زنجان و دیگر شهرها، تلگراف‌های زیادی رسید که گویای حمایت مردم از این آرمان بود. ورود مجاهدان مشروطه خواه به تهران و پایان استبداد صغیر (1288 ش)

با ورود مجاهدان گیلان از قزوین و مجاهدان بختیاری از راه اصفهان و فتح شهر تهران در بیست و چهارم خرداد 1288 ش، محمد علی شاه قاجار پس از یک دوره سلطنت کوتاه، ولی بسیار پرکشمکش، از اریکه قدرت سقوط کرد و دوران استبداد صغیر پایان گرفت. وی که با اتکاء به قدرت روس‌ها در بابر خواست مردم کشور سخت مقاومت کرده بود، پس از آگاهی از ورود مجاهدان به پایتخت و ناامیدی از حمایت واقعی روس‌ها، سراسیمه با کالسکه به سفارت روسیه پناهنده شد و بدین ترتیب، فصل نوینی در تاریخ ایران آغاز شد. فاتحان تهران، سپس در جلسه‌ای محمدعلی‌شاه را از سلطنت عزل، و پسرش احمدشاه را به این مقام نشانند. فتح تهران و خلع محمدعلی شاه قاجار از سلطنت، پایانی بر استبداد صغیر و آغازی بر شکل‌گیری دومین دوره مجلس شورای ملی بود. رحلت عالم مجاهد آیت‌الله "غلامحسین تبریزی عبدخدایی" (1359 ش)

آیت‌الله شیخ غلامحسین تبریزی، در حدود سال 1264 ش (1303 ق) در تبریز به دنیا آمد و در همان شهر مقدمات علوم دینی را فرا گرفت. وی سپس راهی نجف اشرف گردید و در محضر علامه سید محمدکاظم یزدی، مدارج ترقی را پیمود. آیت‌الله عبد خدایی بعدها مجله مذهبی "تذکرات دیانتی" را در تبریز به هنگام حکومت استبدادی رضاخان منتشر کرد و به دلیل مبارزات ضد رضاخانی ماه‌ها در اختفا به سر برد. وی از سال 1310 ش مقیم مشهد گردید و از سال 1320 ش تا اواخر عمر در جوار مرقد امام هشتم (ع) اقامه نماز جماعت می‌نمود. از آثار چاپ شده ایشان، دروس دینی بر تفسیر قرآن قابل ذکر است. این عالم مبارز سرانجام در 24 خرداد 1359 برابر با اول شعبان 1400 ق در سن 97 دار فانی را وداع گفت.